ISBN: 966-02-2074-X
DOI: 10.5281/zenodo.22688859

МАРІУ́ПОЛЬСЬКЕ (СТАРОКРИ́МСЬКЕ) РОДО́ВИЩЕ ГРАФІ́ТУ — поклади графіту. Знаходиться у межах *Приазовського графітоносного району* (Український щит), поблизу м. Маріуполь Донецької обл. Відкрито на початку 20 ст. і нині є частково відпрацьованим. 1904 була запущена перша збагачувальна фабрика на території України та Російської імперії. Виробництво графіту на ній складало 4821 т на рік. Родовище пов’язане з архейськими та протерозойськими метаморфічними породами — біотит-хлоритовими, біотит-амфіболовими, гранат-біотитовими і біотит-піроксеновими гнейсами, що перемежовуються з амфіболітами, кварцитами та карбонатними породами, які прорвані сублужними гранітоїдами та сієнітами південнокальчицького комплексу. Графіт переважно дрібнолускуватий, залягає в лінзоподібних покладах і пластах. Верхнім частинам покладів властивий високий ступінь вивітрювання (розкладеності). На родовищі встановлено 6 рудних тіл, з яких 3 мають промислове значення. Рудоносна зона простежена на 950 м при ширині до 250 м; середній вміст графіту — 3,92 %. Запаси його складають: загальні — 189 тис. т, підтверджені — 135 тис. т. Родовище не є основним активним центром української графітової галузі. До початку повномасштабного вторгнення військ РФ в Україну (24 лютого 2022) його розглядали як потенційне джерело сировини для місцевої промисловості. Нині Маріупольський регіон виключений з економічного обігу через бойові дії та окупацію.

Рекомендована література

1. Гурський Д. С. та ін. Металічні і неметалічні корисні копалини України. Т. 2: Неметалічні корисні копалини. Л., 2006
2. Сивий М., Паранько І., Іванов Є. Географія мінеральних ресурсів України. Л., 2013
3. Шпильовий Л., Білецький В. Український графіт // Геотехнології. 2020. Т. 3.

А. П. Василенко

Бібліографічний опис:
Маріупольське (Старокримське) родовище графіту / А. П. Василенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: https://esu.com.ua/article-893965

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).